



PATVIRTINTA
Žemaitijos nacionalinio parko
2014 m. liepos 18 d. direktoriaus
įsakymu Nr. V-44

ŽEMAITIJOS NACIONALINIO PARKO LANKYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemaitijos nacionalinis parkas (toliau - Nacionalinis parkas) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1991 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. I-1244. Jis skiriamas nacionalinės svarbos kraštovaizdžio kompleksams, reprezentuojantiems Žemaitijos etnokultūrinės srities gamtos ir kultūros savitumus, saugoti, tvarkyti ir jų naudojimui reguliuoti. Nacionalinio parko lankymo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato lankymosi Nacionaliniame parke pažintiniais, poilsio ir kitais tikslais tvarką.

2. Asmenys, besilankantys Nacionaliniame parke, privalo laikytis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos, Saugomų teritorijų, Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos, Laukinės augalijos, Laukinės gyvūnijos, Saugomų augalų, gyvūnų ir grybų rūšių, Miškų ir kitų įstatymų, Nacionalinio parko nuostatų bei apsaugos reglamento, vietos savivaldos institucijų sprendimų, susijusių su lankymusi Nacionaliniame parke, kitų teisės aktų bei šių taisyklių reikalavimų.

3. Nacionalinio parko lankytojas - fizinis asmuo, kuris pažintiniais, profesiniais-dalykiniais, etniniais, kultūriniais, rekreaciniais, sveikatingumo, religiniais ar specialiais tikslais keliauja po Nacionalinį parką ir kelioms valandoms ar kelioms dienoms, tačiau ne ilgiau kaip vienus metus apsistoja ne savo nuolatinėje gyvenamojoje vietoje, jeigu ši veikla nėra mokymasis, savanorystė ar apmokamas darbas lankomoje vietoje.

II. NACIONALINIO PARKO LANKYTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

4. Nacionalinio parko lankytojai turi teisę:
- 4.1. lankytis Nacionaliniame parke, išskyrus šių taisyklių 7.1-7.2 punktuose numatytus atvejus;
 - 4.2. naudotis viešąja infrastruktūra;
 - 4.3. statyti palapines, kurti laužus atitinkamuose teritorijų planavimo dokumentuose pažymėtose ir tik specialiai tam įrengtose, informaciniais ženklais pažymėtose vietose;
 - 4.4. važinėti transporto priemonėmis valstybinės ir vietinės reikšmės keliais, kuriuose eismas leidžiamas Kelių eismo taisyklių nustatyta tvarka;
 - 4.5. statyti transporto priemones tam tikslui įrengtose aikštelėse ir kelių kelkraščiuose, jeigu tai netrukdo saugiam eismui, nėra draudžiamųjų kelio ženklų ir nepažeidžiamos kitų asmenų teisės bei nedaroma žala aplinkai;
 - 4.6. žvejoti, medžioti laikantis aplinkos ministro patvirtintos tvarkos, kitų teisės aktų reikalavimų;
 - 4.7. uogauti, grybauti, riešutauti, rinkti vaistažoles laikantis laukinės augalijos išteklių naudojimo tvarkos, kitų teisės aktų reikalavimų;
 - 4.8. plaukioti Nacionalinio parko vandens telkiniuose, laikantis aplinkos ministro patvirtintų aplinkosaugos sąlygų plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis;
5. Nacionalinio parko lankytojai privalo:
- 5.1. saugoti aplinką, gamtos bei kultūros paveldo teritorinius kompleksus ir objektus (vertybes), tausoti gamtos išteklius;
 - 5.2. nepažeisti kitų gamtos išteklių naudotojų teisių bei interesų;

5.3. tinkamai naudoti ir sutvarkyti paliekamą poilsiavietę, stovyklavietę ar kitą lankomą teritoriją;

5.4. tinkamai tvarkyti atliekas, jas išsivežant arba rūšiuojant atliekas ten, kur yra pastatyti atliekų rūšiavimo konteineriai;

5.5. saugiai elgtis su ugnimi – laužus kurti tik specialiai tam įrengtose laužavietėse, kurias pažymėtos atitinkamais ženklais. Nuolat prižiūrėti užkurtą laužą, o baigus kūrenti, laužavietę kruopščiai užpilti žemėmis arba vandeniu, kol jis visiškai nustos rusenęs. Pastebėjus gaisrą, jį užgesinti, o jeigu tai neįmanoma - apie gaisrą nedelsiant pranešti telefonu 112 arba tiesiogiai VĮ Telšių miškų urėdijai, policijai, valstybinei priešgaisrinės apsaugos tarnybai ar Nacionalinio parko direkcijai;

5.6. apie pastebėtus gamtos ar kultūros paveldo objektų, rekreacinės infrastruktūros niokojimo atvejus, saugomų teritorijų režimo ar kitus pažeidimus pranešti telefonu 112 arba policijai, aplinkos apsaugos inspekcijai, atitinkamai savivaldybės institucijai, Nacionalinio parko direkcijai;

6.7. nardyti su naro įranga (akvalangu) Nacionalinio parko teritorijos vandenyse galima turint atitinkamą pažymėjimą. Organizuodamas nardymo paslaugos teikimą ar nardymo treniruočių rengimą paslaugos teikėjas ar treniruotės rengėjas, ne vėliau nei likus 30 dienų iki paslaugos teikimo ar treniruočių pradžios, apie numatomą veiklą privalo raštu informuoti Nacionalinio parko direkciją.

6.8. vykdyti teisėtus įgaliotų aplinkos apsaugos institucijų bei jų pareigūnų reikalavimus, netrukdyti jiems vykdyti aplinkos apsaugos, saugomų teritorijų režimo laikymosi kontrolės funkcijų.

6.9. Organizuoti renginius tik suderinus su teritorijos savininku, valdytoju ar naudotoju. Jei renginyje dalyvaus daugiau kaip 100 žmonių, būtina suderinti ir su Nacionalinio parko direkcija.

III. NACIONALINIO PARKO LANKYTOJAMS DRAUDŽIAMA VEIKLA

7. Nacionalinio parko lankytojams draudžiama:

7.1. lankytis Ertenio, Pakastuvos, Paparčių, Siberijos, Užpelkių telmologiniuose (pelkių) draustiniuose nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus vykdant leidžiamus žemės ūkio ar miškų ūkio, mokslo tiriamuosius, draustinio tvarkymo darbus, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, saugomų teritorijų kontrolę, stichinių nelaimių atvejus, kai reikia šalinti audros ir gaisrų padarinius, kenkėjų ir ligų židinius, taip pat lankant ir/ar eksploatuojant šiose teritorijose esančius statinius);

7.2. lankytis gamtiniuose rezervatuose, išskyrus atvejus, numatytus taisyklių 8-10 punktuose;

7.3. kurti laužus, statyti palapines tam tikslui neįrengtose ir nenumatytose vietose;

7.4. važinėti, sustoti ir stovėti motorinėmis transporto priemonėmis ne ant kietosios kelio dangos, tam neskirtose ir atitinkamais ženklais nepažymėtose vietose. Reikalavimas netaikomas specialiosioms transporto priemonėms;

7.5. naikinti ir žaloti gamtos ir kultūros paveldo objektus (vertybes);

7.6. gadinti, naikinti ar savavališkai perkelti rekreacinius įrenginius, informacines rodykles, stendus, riboženklus, kvartalinius stulpus ir ženklus, priešgaisrinius ir kitus įrenginius;

7.7. savavališkai kirsti medžius ir krūmus, naikinti ir žaloti augmeniją, miško paklotę;

7.8. gaudyti, naikinti ir žaloti laukinius gyvūnus, rinkti paukščių kiaušinius, ardyti jų būstus (olas, dreves, lizdus ir pan.), naikinti ar žaloti skruzdėlynus, baidyti paukščius perėjimo metu ar kitaip kenkti gyvūnų aplinkai, išskyrus teisės aktų numatytus atvejus ir tik teisės aktais numatyta tvarka gavus reikiamus leidimus;

7.9. rinkti į Lietuvos Respublikos raudonąją knygą įrašytų rūšių gyvūnus, augalus, kerpes ir grybus, naikinti jų augimvietes. Teisės aktuose numatytais atvejais ir tik teisės aktais numatyta tvarka gavus reikiamus leidimus, leidžiama rinkti į Lietuvos Respublikos raudonąją knygą įrašytų rūšių gyvūnus, augalus, kerpes ir grybus;

7.10. triukšmauti, garsiai leisti muziką, naudoti garsinius fejerverkus ar kitaip trukdyti kitų Nacionalinio parko lankytojų ar vietos gyventojų poilsį;

7.11. vedžioti šunis be antsniukio ir pavadėlio, išskyrus Lietuvos Respublikos medžioklės taisyklėse numatytus atvejus, maudyti juos paplūdimiuose ar kitose žmonių susitelkimo vietose;

7.12. statyti transporto priemones arčiau kaip 25 metrai nuo vandens telkinio kranto ar vandens telkinio šlaito viršutinės briaunos, kai krantai yra statūs, išskyrus stovėjimą įrengtose ir atitinkamais ženklais pažymėtose automobilių stovėjimo aikštelėse, plauti autotransporto priemones vandens telkiniuose;

7.13. važinėti motorinėmis transporto priemonėmis vandens telkinių ledo paviršiumi;

7.14. šiukšlinti aplinką, teršti vandens telkinius, skalbti ežeruose ir upėse;

7.15. užkasti šiukšles ir kitas buitines, gamybines ar statybines atliekas;

7.16. deginti sausą žolę, nendres, nukritusius medžių lapus, buitines atliekas, išskyrus atvejus, kai sausa žolė, šakos, medžių lapai deginami ne miestelių teritorijose tinkamai įrengtose laužavietėse;

7.17. ardyti, gadinti šlaitus ar kitaip skatinti žemės paviršiaus eroziją;

7.18. trukdyti stovyklaviečių, poilsiaviečių įrengimo, apželdinimo, pažintinių takų žymėjimo ir įrengimo bei kitiems tvarkymo darbams Nacionaliniame parke.

IV. LANKYMASIS NACIONALINIO PARKO REZERVATUOSE

8. Lankytis Nacionalinio parko Plokštinės ir Rukundžių gamtiniuose rezervatuose leidžiama tik mokslo tiriamaisiais, mokomaisiais tikslais, laikantis šiose taisyklėse nurodytos tvarkos.

9. Lankymasis mokslo tiriamaisiais tikslais yra gamtinės medžiagos ir duomenų rinkimas bei stebėjimai, vadovaujantis patvirtintomis Nacionalinio parko gamtos tyrimų programomis. Šiais tikslais lankytis rezervatuose leidžiama specialistams, kurių darbo ar studijų sritis yra susijusi su gamtos tyrimais, pagal patvirtintas ir su Nacionalinio parko direkcija suderintas tyrimų programas. Programose nurodomi tyrimų tikslai, renkamų duomenų ir kolekcinės medžiagos apimtys, numatomi duomenų skelbimo būdai, tyrimų vieta, laikas, maršrutai, ataskaitų apie atliktus tyrimus ir jų rezultatus pateikimo Nacionalinio parko direkcijai tvarka.

10. Mokomaisiais tikslais lankytis rezervatų teritorijose leidžiama tik su grupių vadovais, lydint Nacionalinio parko direkcijos specialistui, Nacionalinio parko direkcijos nustatytu paros laiku ir laikotarpiu ir pagal patvirtintas bei su direkcija suderintas mokymo programas, kuriose turi būti nurodyti mokymo tikslai, mokymo vieta, laikas, maršrutai, ataskaitų apie atliktus stebėjimus ir jų rezultatus pateikimo Nacionalinio parko direkcijai tvarka.

V. ŽEMAITIJOS NACIONALINIO NACIONALINIO PARKO VANDENS TELKINIuose ESANČIŲ SALŲ IR PUSIASALIŲ LANKYMAS

11. Miško gaisrams kilti palankiu laikotarpiu, saugotinių gyvūnų veisimosi metu ir dėl kitų svarbių priežasčių Nacionalinio parko direkcija gali inicijuoti piliečių lankymosi salose ir pusiasaliuose uždraudimą.

12. Statyti plaukiojimo priemones prie salų ir pusiasalių leidžiama tik nurodytose vietose.

13. Visose Nacionalinio parko vandens telkinių salose bei hidrografinių gamtos paminklų teritorijose (Briedsalėje, Veršių ir Pilies salose, Kreiviškių ir Auksalės pusiasaliuose) lankytojams leidžiama laisvai lankytis. Organizuojant pažintines ekskursijas, renginius, kai ekskursijos, renginio dalyvių skaičius didesnis kaip 20 žmonių, ekskursijos, renginiai turi būti suderinti su Nacionalinio parko direkcija.

VI. PLAUKIOJIMO ŽEMAITIJOS NACIONALINIO NACIONALINIO PARKO VIDAUS VANDENYSE TVARKA

14. Organizuoti vandens telkiniuose nesavaeigių plaukiojimo priemonių varžybas, šventes, regatas leidžiama tik suderinus su Nacionalinio parko direkcija.

15. Valčių savininkai, valčių laikymo vietą Nacionalinio parko ežerų pakrantėse gali įrengti tik suderinus su Nacionalinio parko direkcija.

16. Nacionaliniame parke esančiuose vandens telkiniuose draudžiama plaukioti savaeigėmis plaukiojimo priemonėmis, išskyrus šiuos atvejus:

16.1. teisės aktų nustatyta tvarka vykdant gelbėjimo darbus, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo darbus, viešosios tvarkos palaikymą ir aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę;

16.2. vykdant mokslinius ir kitus tyrimus, monitoringą ir stebėjimus vandens telkiniuose Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo, Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytais tikslais ir tvarka;

16.3. Platelių ežere sportinių varžybų, tradicinio plaukimo maratono ir regatų metu šių renginių organizatoriai plaukiojimo saugumui užtikrinti gali naudoti savaeiges plaukiojimo priemones, kurių variklių bendras galingumas negali viršyti 40 kW (54 AG). Savaeigių plaukiojimo priemonių skaičius turi būti suderintas su Žemaitijos nacionalinio parko direkcija.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

18. Asmenys, padarę žalą Nacionaliniame parke esančioms vertybėms, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka privalo ją atlyginti, atkurti pirminę objekto ar teritorijos būklę. Kai ta pačia veikia pažeidžiami visuomenės interesai ir padaroma žala fizinių ar juridinių asmenų turtui, asmenys privalo atlyginti tiek aplinkai, tiek fizinių ar juridinių asmenų turtui padarytą žalą. Žalos dydis nustatomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

Suderinta:

Plungės rajono savivaldybės administracijos
2014 m. birželio 6 d. raštu Nr. AS-4341

Skudo rajono savivaldybės administracijos
2014 m. birželio 2 d. raštu Nr. (4.1.22)-R2-1032